

31966L0401

125/2298

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

11.7.1966

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL
ta' l-14 ta' Ġunju 1966
dwar it-tqeghid fis-suq ta' żerriegħa ta' pjanti ta' l-ghalf

(66/401/KEE)

IL-KUNSILL TAL-KOMUNITÀ EKONOMIKA EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jwaqqaf il-Komunità Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 43 u 100 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidra l-fehma tal-Parlament Ewropew ⁽¹⁾;

Wara li kkunsidra l-fehma tal-Kunsill Ekonomiku u Soċjali;

Billi l-produzzjoni ta' pjanti ta' l-ghalf jikkupa post importanti fl-agrikoltura tal-Komunità Ekonomika Ewropea;

Billi riżultati sodisfaċenti fil-kultivazzjoni ta' pjanti ta' l-ghalf jiddependu fil-parti l-kbira fuq l-użu taż-żerriegħa addattata; billi għal dan l-ghan ċerti Stati Membri għal xi żmien irrestingew it-tqeghid fis-suq ta' żerriegħa ta' pjanti ta' l-ghalf għall-kwalità għolja ta' żerriegħa; billi kienu kapaci li jiehdu vantaġġ tax-xogħol ta' l-ghażla sistematika ta' pjanti mwettaq matul diversi għexiren ta' snin li rriżulta fl-iżvilupp ta' varjetajiet ta' pjanti ta' l-ghalf stabbli u uniformi li, minhabba l-karatteristiċi tagħhom, jidhru li huma ta' valur kbir għall-ghanijiet maħsuba;

Billi produttività akbar għandha tinkiseb fil-kultivazzjoni tal-Komunità ta' pjanti ta' l-ghalf jekk għall-ghażla tal-pjanti permessi li jistgħu jitqiegħdu fis-suq l-Istati Membri japplikaw regoli uniformi li huma stretti kemm jista' jkun;

Billi huwa, madankollu, ġustifikabbli li jiġi ristrett it-tqeghid fis-suq ta' ċerti varjetajiet biss jekk dak li juża jkun ċert li attwalment jikseb żerriegħa ta' dawk il-varjetajiet;

Billi ċerti Stati Membri qegħdin għal dan l-ghan japplikaw skemi ta' ċertifikazzjoni li huma maħsuba permezz ta' kontroll uffiċjali li jiżguraw l-identità u l-purità tal-varjetà;

Billi dik l-iskema diġà teżisti flivell internazzjonali; billi l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni Ekonomika u l-Iżvilupp waqfet skema għaċ-ċertifikazzjoni tal-varjetajiet ta' żerriegħa tal-hwawar li tingarr fil-kummerċ internazzjonali;

Billi huwa mixtieq li tiġi stabbilita kull skema uniformi ta' ċertifikazzjoni għall-Komunità bbażata fuq l-esperjenza miksuba fl-applikazzjoni ta' dik l-iskema u ta' l-iskemi nazzjonali għal dan il-prodott;

Billi l-iskema għandha tapplika għat-tqeghid fis-suq kemm fl-Istati Membri l-oħra kif ukoll fis-swieq domestiċi;

Billi, bhala regola ġenerali, iż-żerriegħa għall-pjanti ta' l-ghalf, ikun x'ikun l-ghan li għalih titkabbar, għandha tiġi permessa li titqiegħed biss fis-suq jekk tkun giet uffiċjalment eżaminata u ċċertifikata, skond ir-regoli għaċ-ċertifikazzjoni, bhala żerriegħa bażika jew żerriegħa ċċertifikata jew jekk, fil-każ ta' ċerti ġeneri u speċi, tkun giet uffiċjalment eżaminata u approvata bhala żerriegħa kummerċjali; Billi l-ghażla tat-termini tekniċi "żerriegħa bażika" u "żerriegħa ċċertifikata" huma bbażati fuq terminologija li diġà teżisti internazzjonalment;

Billi għandu jkun hemm approvazzjoni għaž-żerriegħa kummerċjali sabiex jittiehed rendikont tal-fatt li mhux kull ġeneru u speċi ta' żerriegħa ta' l-ghalf ta' importanza għall-hsad s'issa la pproduċew il-varjetajiet mixtieqa l-anqas kwantitajiet suffiċjenti ta' żerriegħa tal-varjetajiet ezistenti biex jintlahqu l-htiġiet kollha tal-Komunità; billi huwa għalhekk meħtieġ, fil-każ ta' ċerti ġeneri u speċi, li tiġi approvata żerriegħa ta' pjanti ta' l-ghalf li ma tkunx ta' kull varjetà msemmija, iżda li tkun tikkonforma mar-regolamenti fl-aspetti l-oħra kollha;

Billi iż-żerriegħa tal-pjanti ta' l-ghalf li ma titqiegħdx fis-suq m'għandhiex, minhabba l-importanza ekonomika minuri tagħha, tkun sugġetta għar-regoli tal-Komunità; billi l-Istati Membri għandhom iżommu d-dritt li jagħmlu dik iż-żerriegħa sugġetta għal disposizzjonijiet speċjali;

⁽¹⁾ ĠU Nru 9, 9.7.1964, p. 1751/64.

Billi r-regoli tal-Komunità m'għandhomx japplikaw għal żerriegħa murija li tkun maħsuba għall-esportazzjoni lejn pajjiżi terzi;

Billi, biex tittejjeb mhux biss il-kwalità ġenetika tal-Komunità taż-żerriegħa ta' pjanti ta' l-għalf iżda wkoll il-karatteristiċi esterni tagħha, ċerti htigiet għandhom jitniżzlu fir-rigward tal-purità analitika u ġerminazzjoni;

Billi, biex tiġi żgurata l-identità taż-żerriegħa, ir-regoli tal-Komunità dwar ippakkeġġar, tehid ta' kampjuni, issiġillar u mmarrkar għandhom jiġu stabbiliti; billi għal dan l-għan it-tikketti għandhom juru l-partikolaritajiet meħtieġa kemm tal-kontroll uffiċjali u t-tagħrif għall-utent u għandhom juru b'mod ċar in-natura taċ-ċertifikazzjoni tal-Komunità taż-żerriegħa ċertifikata tal-kategoriji varji;

Billi ċerti Stati Membri jehtieġu tahlit ta' żerriegħa ta' pjanti ta' l-għalf ta' diversi ġeneri u speċi għal użi speċjali; billi, sabiex jingħata kont ta' dawn iż-żrieragħ, l-Istati Membri għandhom ikunu awtorizzati li japprovaw dak it-tahlit, bla hsara għal ċerti kondizzjonijiet;

Billi, biex jiġi żgurat li z-żewġ htigiet tal-kwalità taż-żerriegħa u tad-disposizzjonijiet biex tiġi żgurata l-identità tagħha ikunu jikkonformaw matul it-tqegħid fis-suq, l-Istati Membri għandhom jagħmlu disposizzjonijiet għall-arranġamenti addattati ta' kontroll;

Billi żerriegħa li tissodisfa dawn il-htigiet għandha, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 36 tat-Trattat, tkun sugġetta għall-ebda restrizzjonijiet tat-tqegħid fis-suq hliel għal dawk li għalihom jipprovdu r-regoli tal-Komunità;

Billi, matul l-ewwel stadju, sakemm kull katalogu komuni tal-varjetajiet ikun ġie stabbilit, ir-restrizzjonijiet permessi għandhom jinkludu b'mod partikolari d-dritt ta' l-Istati Membri li jirrestringu t-tqegħid fis-suq ta' żerriegħa ċertifikata ta' dawk il-varjetajiet li huma ta' valur għall-hsad u użu fit-territorju tagħhom;

Billi, bla hsara għal ċerti kondizzjonijiet, żerriegħa mmultiplikata f'pajjiż iehor minn żerriegħa bażi ċertifikata f'kull Stat Membru għandha tingħata għarfien bhala l-ekwivalenti ta' żerriegħa mmultiplikata f'dak l-Istat Membru

Billi, mill-banda l-oħra, disposizzjoni għandha ssir għall-awtorizzazzjoni tat-tqegħid fis-suq tal-Komunità ta' żerriegħa ta' pjanti ta' l-għalf maħsuda f'pajjiżi terzi biss jekk dik iż-żerriegħa toffri l-istess assigurazzjoni bhala dik taż-żerriegħa ċertifikata uffiċjalment, jew approvata uffiċjalment bhala żerriegħa kummerċjali, fil-Komunità u li tikkonforma mar-regoli tal-Komunità;

Billi, matul il-perjodi li fihom ikun hemm diffikultajiet fil-ksib ta' provvisti ta' żerriegħa ċertifikata tal-kategoriji varji jew ta' żerriegħa kummerċjali, żerriegħa li tissodisfa htigiet anqas iebesin għandha temporanjament tkun permessa li titqiegħed fis-suq;

Billi, biex jiġu armonizzati l-metodi tekniċi ta' ċertifikazzjoni użati fid-diversi Stati Membri u biex jiġi permess li jsiru paraguni fil-futur bejn żerriegħa ċertifikata fil-Komunità u dik li tiġi minn pajjiżi terzi, testijiet tal-Komunità f'dawn l-oqsma għandhom jiġu stabbiliti fl-Istati Membri biex ikunu jippermettu li jsir post-kontroll ta' kull sena taż-żerriegħa tal-kategoriji varji ta' "żerriegħa ċertifikata";

Billi l-Kummissjoni għandha tkun fdata bix-xogħol li tadotta ċerti miżuri għall-applikazzjoni ta' din id-Direttiva; billi, biex tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni tal-miżuri proposti, kull proċedura għandha tiġi pprovdata għat-twaqqif ta' kooperazzjoni mill-qrib bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni fi hdan il-Kumitat Imwaqqaf dwar Żrieragħ u Materji għall-Propagazzjoni għall-Agricoltura, Ortikultura u Forestrija;

ADOPTA DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Din id-Direttiva għandha tapplika għal żerriegħa ta' pjanti ta' l-għalf imqiegħeda fis-suq ġewwa l-Komunità, irrispettivament mill-użu li għalih iż-żerriegħa kif imkabbra hija maħsuba.

Artikolu 2

Għall-għanijiet ta' din id-Direttiva, it-tifsiriet li ġejjin għandhom japplikaw:

A. Pjanti ta' l-għalf: pjanti tal-ġeneri u speċi li ġejjin:

a) Grammineae	Hxejjex
Agrostis spec.	Agrostis
Alopecurus pratensis L.	Meadow foxtail
Arrhenatherum elatius (L.) J. and C. Presl.	Tall oatgrass
Dactylis glomerata L.	Cocksfoot

Festuca arundinacea Schreb.	Tall fescue
Festuca ovina L.	<i>Fescue</i> tan-nghaġ
Festuca pratensis Huds.	Meadow fescue
Festuca rubra L.	<i>Fescue</i> aħmar
Lolium spec.	Sikrana
Phleum pratense L.	Timothy
Poa. Spec.	Meadograss
Trisetum flavescens (L.) Pal. Beauv	Golden oatgrass
(b) Leguminosae	Legumi
Lotus corniculatus L.	Birdsfoot trefoil
lupini spec. hlief	Lupini hlief
Lupinus perennis L.	Perennial lupin
Medicago lupulina L.	Black medick
Medicago sativa L.	Xnien
Medicago varia Martyn	Xnien
Onobrychis sativa Lam.	Sainfoin
Pisum arvense L.	Pizelli hadra
Trifolium hybridum L.	Silla Alsike
Trifolium incarnatum L.	Silla kremżija
Trifolium pratense L.	Silla hamra
Trifolium repens L.	Silla bajda
Vicia spec. hlief Vicia faba major L.	Ġilbiena u ful hlief ful aħdar

B. Żerriegħa Bażika:

1. Żerriegħa ta' varjetajiet imnißla: żerriegħa

- (a) li tkun ġiet prodotta taht ir-responsabbiltà ta' min inißel b'mod konformi ta' prattiċi aċċettati għaż-żamma tal-varjeta;
- (b) li hija maħsuba għall-produzzjoni ta' żerriegħa tal-kategorija "żerriegħa ċċertifikata";
- (ċ) li, bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 4, tissodifa l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Annessi I u II għal żerriegħa bażika; u
- (d) li tkun ġiet misjuba permezz ta' kull eżami uffiċjali li tissodisfa l-kondizzjonijiet imsemmiha hawn fuq.

2. Żerriegħa ta' varjetajiet lokali: żerriegħa

- (a) li tkun ġiet prodotta taht kontroll uffiċjali minn materjal uffiċjalment aċċettat bhala li jkun ta' varjeta lokali fuq biċċa art wahda jew aktar li tkun tinsab f'reġjun ta' oriġini demarkat b'mod ċar;

- (b) li hija maħsuba għall-produzzjoni ta' żerriegħa tal-kategorija "żerriegħa ċċertifikata";

- (ċ) li, bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 4, tissodifa l-kondizzjonijiet stabbilita fl-Annessi I u II għal żerriegħa bażika, u

- (d) li tkun ġiet misjuba permezz ta' eżami uffiċjali li tissodisfa l-kondizzjonijiet imsemmiha hawn fuq.

Ċ. Żerriegħa ċċertifikata: żerriegħa

- (a) li tkun ta' dixxendenza diretta miż-żerriegħa bażika jew żerriegħa ċċertifikata ta' kull varjeta partikolari;
- (b) li hija maħsuba għall-produzzjoni ta' żerriegħa tal-kategorija "żerriegħa ċċertifikata jew ta' pjanti";
- (ċ) li, bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 4 (b), tissodifa l-kondizzjonijiet imniżżla fl-Annessi I u II għal żerriegħa ċċertifikata, u
- (d) li tkun ġiet misjuba permezz ta' eżami uffiċjali li tissodisfa l-kondizzjonijiet imsemmiha hawn fuq.

- D. Żerriegħa kummerċjali: żerriegħa
- li tkun identifikabbli bħala li tagħmel parti minn kull speċi;
  - li, bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 4 (b), tissodifa l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Anness II għal żerriegħa kummerċjali, u
  - li tkun għet misjuba permezz ta' eżami uffiċjali li tissodisfa l-kondizzjonijiet imsemmija hawn fuq.
- E. Miżuri uffiċjali: miżuri meħuda
- mill-awtoritajiet ta' l-Istat, jew
  - minn kull persuna legali sew jekk regolata bil-liġi pubblika jew privata, waqt li taġixxi taht ir-responsabbiltà ta' l-Istat, jew
  - fil-każ ta' attivitajiet anċillari li huma wkoll sugġetti għall-kontroll ta' l-Istat, minn kull persuna naturali debitament awtorizzata għal dak l-għan,
- kemm-il darba din il-persuna msemmija taht (b) u (c) ma tagħmlu ebda qligħ privat minn dawġ il-miżuri.

Artikolu 3

1. L-Istati Membri għandhom jipprovdu li żerriegħa ta':

Dactylis glomerata L.

Festuca arundinacea Schreb.

Festuca pratenses Huds.

Festuca rubra L.

Lolium spec.

Phleum pratense L.

Medicago sativa L.

Medicago varia Martyn

Pisum arvense L. u

Trifolium repens L.

ma titpoġġiex fis-suq sakemm ma tkunx uffiċjalment iċċertifikata bħala "żerriegħa bażika" jew "żerriegħa ċċertifikata" u kemm-il darba ma tkunx tissodisfa l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Anness II.

2. L-Istati Membri għandhom jipprovdu li żerriegħa ta' pjanti ta' l-għalf tal-ġenere u speċi hlief għal dawġ elenkati fil-paragrafu 1 m'għandhomx jitqiegħdu fis-suq sakemm iż-żerriegħa ma tkunx għet iċċertifikata uffiċjalment bħala "żerriegħa bażika" jew "żerriegħa ċċertifikata", jew tkun żerriegħa kummerċjali, u sakemm iż-żerriegħa ma tkunx tissodisfa wkoll il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Anness II.

3. Il-Kummissjoni tista' b'mod konformi mal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 21, tippovdi li wara dati speċifikati żerriegħa tal-ġeneri u speċi ta' pjanti ta' l-għalf hlief għal dawġ

elenkati fil-paragrafu 1 ma jitqiegħedx fis-suq kemm-il darba ma tkunx għet iċċertifikata bħala "żerriegħa bażika" jew "żerriegħa ċċertifikata".

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-eżamijiet uffiċjali jitwettqu skond il-metodi kurrenti internazzjonali, sa fejn dawġ il-metodi jeżistu.

5. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu għal derogi mid-disposizzjonijiet tal-paragrafi 1 u 2:

- għal żerriegħa mkabbra ta' ġenerazzjonijiet qabel iż-żerriegħa bażika;
- għal provi jew għall-għanijiet xjentifiċi;
- għal xogħol ta' għażla;
- għal żerriegħa kif imkabbra' imqiegħda fis-suq għall-ipproċessar, kemm-il darba l-identità taż-żerriegħa tiġi żgurata.

Artikolu 4

L-Istati Membri jistgħu, madankollu, b'deroga mid-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 3:

- jawtorizzaw iċ-ċertifikazzjoni uffiċjali u t-tqegħid fis-suq ta' żerriegħa bażika li ma tissodisfax il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Anness II dwar il-ġerminazzjoni; kull deroga simili tista' wkoll tingħata dwar żerriegħa ċċertifikata ta' *Trifolium pratense* fejn dik iż-żerriegħa hija mahsuba għall-produzzjoni aktar ta' żerriegħa ċċertifikata.

Fil-każi mogħtija hawn fuq, il-miżuri kollha meħtieġa għandhom jittieħdu biex jiġi żgurat li l-fornitur jiggarrantixxi ġerminazzjoni speċifika li hu għandu jiddikjara għal kull għan tat-tqegħid fis-suq fuq tikketta speċjali li għorri ismu u n-numru ta' referenza tal-lott taż-żerriegħa;

- biex iż-żerriegħa tkun disponibbli malajr, minkejja l-fatt li l-eżami uffiċjali għall-verifika tal-konformità mal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Anness II dwar il-ġerminazzjoni ma giex konkluz, jawtorizza iċ-ċertifikazzjoni uffiċjali jew l-approvazzjoni u tqegħid fis-suq sa l-ewwel xerrej permezz ta' kummerċ ta' żerriegħa tal-kategoriji "żerriegħa bażika", "żerriegħa ċċertifikata" jew "żerriegħa kummerċjali". Iċ-ċertifikazzjoni jew approvazzjoni għandha tingħata biss mal-preżentazzjoni ta' kull rapport analitiku provvizorju taż-żerriegħa u kemm-il darba jingħata l-isem u l-indirizz ta' l-ewwel riċevitur; kull miżura meħtieġa għandha tingħata biex jiġi żgurat li l-fornitur jiggarrantixxi l-ġerminazzjoni assigurata fl-analizi provvizorja; din il-ġerminazzjoni għandha tiġi dikjarata għall-għanijiet tat-tqegħid fis-suq fuq kull tikketta speċjali li tkun iġġorr l-isem u l-indirizz tal-fornitur u n-numru ta' referenza tal-lott.

Dawn id-disposizzjonijiet m'għandhomx japplikaw għal żerriegħa importata minn pajjiżi terzi, hlief kif provdut mod ieħor fl-Artikolu 15 dwar il-moltiplikazzjoni barra l-Komunità.

Artikolu 5

L-Istati Membri jistgħu, fir-rigward tal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Annessi I u II, jimponu htigiet addizzjonali jew aktar iebsa għaċ-ċertifikazzjoni taż-żerriegħa u wkoll għall-eżami taż-żerriegħa kummerċjali, li hija prodotta fit-territorju tagħhom.'

Artikolu 6

1. Kull Stat Membru għandu jstabbilixxi kull lista tal-varjetajiet ta' pjanti għall-ghalf uffiċjalment aċċettati għaċ-ċertifikazzjoni fit-territorju tiegħu; il-lista għandha turi l-karattri prinċipali morfoloġiċi jew fiżjoloġiċi li minnhom varjetajiet ta' pjanti direttament imnissla minn żerriegħa tal-kategorija "żerriegħa ċertifikata" tista' tingharaf wahda mill-ohra, u n-numru massimu stabbilit uffiċjalment ta' generazzjonijiet aċċettati għaċ-ċertifikazzjoni prodotti miż-żerriegħa bażika ta' kull varjeta. Fil-każ ta' varjetajiet lokali l-lista għandha turi r-reġjun ta' oriġini.

2. Fil-każ ta' ibridi u varjetajiet sintetiċi, l-awtoritajiet responsabbli għall-aċċettazzjoni u ċertifikazzjoni għandhom jiġu avżati bil-komponenti geneoloġiċi. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-riżultati ta' l-eżami u d-deskrizzjoni tal-komponenti geneoloġiċi huma, jekk dak li jkabbar hekk jitlob, trattati bħala kunfidenzjali.

3. Kull varjetà għandha tiġi aċċettata għaċ-ċertifikazzjoni biss jekk tkun giet stabbilita permezz ta' eżamijiet uffiċjali jew kontrollati uffiċjalment, partikolarment il-provi tat-tkabbir, li l-varjetà hija suffiċjentement uniformi u stabbli.

4. Il-varjetajiet aċċettati għandhom ikunu uffiċjalment ivverifikati f'intervalli regolari. Jekk kull wahda mill-kondizzjonijiet għall-aċċettazzjoni għaċ-ċertifikazzjoni ma tkunx aktar tikkonforma, l-aċċettazzjoni għandha tiġi revokata u l-varjetà imhassra mill-lista

5. Dawn il-listi u kull tibdil magħmul fihom għandhom jintbagħtu minnufih lill-Kummissjoni li għandha tikkomunikahom lill-Istati Membri l-ohra.

Artikolu 7

1. L-Istati Membri għandhom jehtieġu li, għall-ivverifikar tal-varjetajiet, l-eżami taż-żerriegħa għaċ-ċertifikazzjoni u l-eżami għaž-żerriegħa kummerċjali, kampjuni jittieħdu uffiċjalment skond metodi addattati.

2. Għall-eżami taż-żerriegħa għaċ-ċertifikazzjoni u l-eżami taż-żerriegħa kummerċjali, il-kampjuni għandhom jittieħdu minn lottijiet omoġeni; il-piż massimu ta' kull lott u l-piż minimu ta' kull kampjun huwa moġhti fl-Anness III.

Artikolu 8

1. L-Istati Membri għandhom jehtieġu li żerriegħa bażika, żerriegħa ċertifikata u żerriegħa kummerċjali titqiegħed fis-suq biss f'kunsinni suffiċjentement omoġeni f'kontenituri ssiġillati li jgħorru, kif stabbilit fl-Artikoli 9 u 10, kull mekkaniżmu ta' siġillar u mmarrar.

2. L-Istati Membri jistgħu, għat-tqegħid fis-suq ta' kwantitajiet żgħar lill-konsumatur finali, jipprovdu għal derogi mid-disposizzjonijiet tal-paragrafu 1 dwar l-ippakkeġġar, issiġillar u mmarrar fir-rigward ta' pakkeġġar, issiġillar u tqegħid fis-suq.

Artikolu 9

1. L-Istati Membri għandhom jehtieġu li l-ippakkeġġar ta' żerriegħa bażika, żerriegħa ċertifikata u żerriegħa kummerċjali jkunu uffiċjalment issiġillati b'dak il-mod li meta l-kontenitur jinfetħ is-siġill jithassar u ma jkunx jista' jerga' jitwahaħ mill-ġdid.

2. Il-pakketti m'għandhomx jiġu ssiġillati mill-ġdid hlief uffiċjalment. Jekk il-pakketti jiġu ssiġillati mill-ġdid, il-fatt tas-siġillar mill-ġdid, id-data tas-siġillar mill-ġdid u l-awtorità responsabbli għal dan għandha tiġi ddikjarata fuq it-tikketta mehtieġa taħt l-Artikolu 10 (1).

Artikolu 10

1. L-Istati Membri għandhom jehtieġu li l-pakketti ta' żerriegħa bażika, żerriegħa ċertifikata u żerriegħa kummerċjali:

(a) tkun ittikkettjata fuq barra b'tikketta uffiċjali f'wieħed mill-ilsna uffiċjali tal-Komunità li tikkonforma ma' l-ispeċifikazzjoni ta' l-Anness IV; għandha titwahaħ b'siġill uffiċjali; il-kulur tat-tikketta għandu jkun abjad għal żerriegħa bażika, ikhaħ għal żerriegħa ċertifikata ta' l-ewwel generazzjoni wara ż-żerriegħa bażika, hamra għal żerriegħa ċertifikata għall-generazzjonijiet sussegwenti wara ż-żerriegħa bażika u safra skura għal żerriegħa kummerċjali; għat-tqegħid fis-suq fi Stati Membri l-ohra t-tikketta għandha ggħorr id-data li fiha s-siġill uffiċjali jkun twahaħ; jekk, kif mahsub fl-Artikolu 4 (a), iż-żerriegħa bażika jew iż-żerriegħa ċertifikata ma tkunx tissodisfa il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Anness II dwar il-germinazzjoni, dan il-fatt għandu jiġi dikjarat fuq it-tikketta;

(b) jkun fihom kull dokument uffiċjali, fl-istess kulur tat-tikketta, li jagħti l-istess tagħrif bħal dak mehtieġ taħt l-Anness IV għat-tikketta; dan id-dokument mhux mehtieġ jekk it-tagħrif ikun stampat b'mod li ma jithassarx fuq il-kontenitur.

2. L-Istati Membri jistgħu:
- (a) jehtiegu li f'kull każ id-data li fiha jkun twaħħal is-siġill uffiċjali jiġi ddikjarat fuq it-tikketta;
  - (b) jipprovdu fil-każ ta' pakketti żgħar għal derogi mid-disposizzjonijiet tal-paragrafu 1.

Artikolu 11

Din id-Direttiva m'għandhiex teffettwa d-dritt ta' l-Istati membri li jehtiegu li, f'każi hlief għal dawk li għalihom jipprovdi l-Artikolu 4, kontenituri ta' żerriegħa bażika, żerriegħa ċertifikata jew żerriegħa kummerċjali, sew jekk iż-żerriegħa tkun giet prodotta fit-territorju tagħhom jew importata, għandhom, jekk iż-żerriegħa għandha titqiegħed fis-suq fit-territorju tagħhom, iġorru tikketta ta' kull fornitur.

Artikolu 12

L-Istati Membri għandhom jehtiegu li kull trattament kimiku ta' żerriegħa bażika, żerriegħa ċertifikata jew żerriegħa kummerċjali jkun innotat jew fuq it-tikketta uffiċjali jew fuq it-tikketta tal-fornitur u fuq il-kontenitur jew ġo fih.

Artikolu 13

1. L-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw it-tqegħid fis-suq ta' żerriegħa ta' pjanti ta' l-għalf fil-forma ta' tahlit magħmula minn diversi generi u speċi ta' żerriegħa ta' pjanti ta' l-għalf jew ta' tahlit li jkun fihom żerriegħa tal-pjanti li ma jkunux pjanti ta' l-għalf skond it-tifsira ta' din id-Direttiva, kemm-il darba l-komponenti varji tat-tahlit kienu jikkonformaw, qabel ma thallat, mar-regolamenti tat-tqegħid fis-suq applikabbli għalihom.

2. Id-disposizzjonijiet ta' l-Artikoli 8, 9 u 11 għandhom jgħoddu, bhal ma għandhom jgħoddu wkoll dawk ta' l-Artikolu 10, hlief li għal żerriegħa mħallta t-tikketta għandha tkun hadra.

Artikolu 14

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ż-żerriegħa bażika u ż-żerriegħa ċertifikata li tkun giet uffiċjalment ċertifikata u dawk il-kontenituri li jkunu ġew uffiċjalment immarkati u ssiġillati kif stabbilit f'din id-Direttiva, u żerriegħa kummerċjali li l-kontenituri tagħha jkunu ġew uffiċjalment immarkati u u ssiġillati kif stabbilit f'din id-Direttiva, ma jkunu sugġetti għal ebda restrizzjonijiet tas-suq fir-rigward tal-karattri tagħhom, arrangamenti ta' l-eżami, immarkar u ssiġillar barra minn dawk stabbiliti f'din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri jistgħu:

- (a) fejn l-ebda miżuri ma jkunu ttieħdu mill-Kummissjoni taht l-Artikolu 3 (3) u mdahhla fis-seħh, jipprovdu li wara dati speċifiċi żerriegħa tal-generi u speċi ta' pjanti ta' l-għalf hlief għal dawk elenkati fl-Artikolu 3 (1) ma titqiegħedx fis-suq kemm-il darba ma tkunx giet iċċertifikata uffiċjalment bhala "żerriegħa bażika" jew "żerriegħa ċertifikata".
- (b) jadottaw disposizzjonijiet li jikkonċernaw il-kontenut massimu ta' umdità aċċettabbli għat-tqegħid fis-suq;
- (ċ) jirrestringu t-tqegħid fis-suq ta' żerriegħa ċertifikata ta' pjanti ta' l-għalf għal dik ta' l-ewwel generazzjoni wara ż-żerriegħa bażika;
- (d) sa dak iż-żmien, li m'għandux ikun aktar tard mill-1 ta' Jannar 1970, li kull katalogu komuni tal-varjetajiet ikun jista' jiġi introdott, jirrestringu t-tqegħid fis-suq ta' żerriegħa ta' pjanti ta' l-għalf ta' dawk il-varjetajiet li huma mdahhla f'kull lista nazzjonali bbażata fuq il-valur għall-ħsad u l-użu fit-territorju tagħhom; il-kondizzjonijiet għall-inkluzjoni f'din il-lista għandhom ikunu l-istess għall-varjetajiet li jiġu minn Stati Membri ohra bhal dawk tal-varjetajiet domestiċi.

Artikolu 15

L-Istati Membri għandhom jipprovdu li żerriegħa għall-pjanti ta' l-għalf prodotta direttament minn żerriegħa bażika ċertifikata fi Stat Membru wiehed u maħsuda fi Stat Membru ieħor jew f'kull pajjiż terz għandha titqis bhala ekwivalenti għal żerriegħa ċertifikata ta' l-ewwel generazzjoni prodotta minn żerriegħa bażika maħsuda fl-Istat li jkun iproduċa ż-żerriegħa bażika jekk iż-żerriegħa tkun għaddiet minn spezzjoni fuq il-post li tissodisfa l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Anness II għal żerriegħa ċertifikata jkunu eżawriti.

Artikolu 16

1. Il-Kunsill, waqt li jaġixxi b'kull maġġoranza kwalifikata fuq proposta mill-Kummissjoni, għandu jistabbilixxi jekk:

- (a) fil-każ ta' pajjiż terz li għalih hemm ipprovdut fl-Artikolu 15, l-ispezzjonijiet fuq il-lok fil-pajjiżi terzi jissodisfaw il-kondizzjonijiet fl-Anness I;
- (b) żerriegħa ta' pjanti ta' l-għalf maħsuda f'kull pajjiż terz u li joffru l-istess assigurazzjonijiet fir-rigward tal-karatteristiċi tagħha u l-arrangamenti għall-eżami tagħha, sabiex tiġi żgurata l-identità, għall-immarkar u għall-kontroll ikunu ekwivalenti f'dawn l-aspetti għaż-żerriegħa bażika, żerriegħa ċertifikata jew żerriegħa kummerċjali maħsuda fil-Komunità u li tikkonforma mad-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva.

2. Sa dak iż-żmien li l-Kunsill ikun ha deċiżjoni taht il-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom ikunu hielsa li jiehdu huma stess dawk id-deċiżjonijiet. Dan id-dritt għandu jiskadi fl-1 ta' Lulju 1969.

Artikolu 17

1. Biex titneħha kull diffikultà temporanja fil-provvista generali taż-żerriegħa bażika, żerriegħa ċċertifikata jew żerriegħa kummerċjali li sseħh fi Stat Membru wiehed jew aktar u li ma tistax tiġi meġhluha fil-Komunità, il-Kummissjoni, waqt li taġixxi skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 21, għandha tawtorizza Stat Membru wiehed jew aktar li jaċċetta għat-tqegħid fis-suq, għal kull perjodu li għandu jiġi ffixat mill-Kummissjoni, żerriegħa ta' kull kategorija li tkun tissodisfa htigijiet anqas iebesin.

2. Għal kull kategorija ta' żerriegħa ta' kull varjetà partikolari, it-tikketta uffiċjali għandha tiġi provduta għall-kategorija li tikkorrispondi; f'kull każ għandha tkun provduta għaž-żerriegħa kummerċjali. It-tikketta għandha dejjem tiddik-jara li ż-żerriegħa in kwistjoni hija ta' kategorija li tissodisfa htigijiet anqas iebesin.

Artikolu 18

Din id-Direttiva m'għandhiex tapplika għal żerriegħa murija li tkun maħsuba għall-esportazzjoni lejn pajjiżi terzi;

Artikolu 19

L-Istati Membri għandhom jagħmlu l-arranġamenti addattati biex żerriegħa ta' pjanti ta' l-ghalf tkun uffiċjalment ikkontrollata waqt it-tqegħid fis-suq, ta' l-anqas bl-ivverifikar ta' kampjuni, fir-rigward tal-konformità tagħha mal-htigiet ta' din id-Direttiva.

Artikolu 20

1. Il-provi fuq kampi tal-Komunità għandhom jiġu stabbiliti fil-Komunità għall-kontroll ta' wara ta' kampjuni taż-żerriegħa meħuda matul it-teħid ta' kampjuni ta' referenza; dawn il-kamp għandhom ikunu sugġetti għal spezzjoni mill-Kumitat li għalih saret referenza fl-Artikolu 21.

2. Dawn it-testijiet komparattivi għandhom, matul kull l-ewwel stadju, jintużaw biex jarmonizzaw il-metodi tekniċi ta' ċertifikazzjoni biex jinkisbu riżultati li jkunu ekwivalenti. Malli jintlaħaq dan l-għan, rapporti tal-progress ta' kull sena

għandhom isiru dwar il-provi komparattivi u mibgħuta b'mod konfidenzjali lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha, b'mod konformi mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 12, tistabbilixxi d-data għall-ewwel rapport:

3. Il-Kummissjoni, waqt li taġixxi b'mod konformi mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 21, għandha tagħmel l-arranġamenti meħtieġa għat-testijiet komparattivi li għandhom jitwettqu. Pjanti ta' l-ghalf maħsuba f'pajjiżi terzi jistgħu jiġu inkluzi fil-provi komparattivi.

Artikolu 21

1. Fejn il-proċedura stabbilita f'dawn l-Artikoli għandha tiġi segwita, il-kwistjonijiet għandhom jiġu riferuti mill-President, jew fuq l-inizjattiva tiegħu jew fuq it-talba ta' rappreżentant ta' kull Stat Membru, lill-Kumitat Permanenti dwar Żrieragħ u Materjal ta' Propagazzjoni għall-Agricoltura, Ortikultura u Forestrija (hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjah il-"Kumitat") imwaqqaf bid-Deċiżjoni tal-Kunsill ta' l-14 ta' Ġunju 1966⁽¹⁾.

2. Fi hdan il-Kumitat, il-voti ta' l-Istati Membri għandhom ikun mwieżna kif previst fl-Artikolu 148 (2) tat-Trattat. Il-President m'għandux jivvota.

3. Ir-rappreżentant tal-Kummissjoni għandu jibgħat kull abbozz tal-miżuri li għandhom jiġu adottati. Il-Kumitat għandu jagħti l-fehma tiegħu dwar dak l-abbozz, flimitu ta' żmien li l-President jista' jniżżel skond l-urgenza tal-każ. Il-fehmiet għandhom jingħataw b'kull maġġoranza ta' tnax-il vot.

4. Il-Kummissjoni għandha tadotta miżuri li għandhom jgħoddu minnufih. Madankollu, jekk dawn il-miżuri ma jkunux skond il-Fehma tal-Kumitat, għandhom jiġu kkomunikati mill-Kummissjoni lill-Kunsill minnufih. F'dak il-każ li l-Kummissjoni tista' tidifferixxi l-applikazzjoni tal-miżuri li tkun adottat għal mhux aktar minn xahar mid-data ta' dik il-komunikazzjoni.

Il-Kunsill, waqt li jaġixxi b'kull maġġoranza kwalifikata, jista' jiehu kull deċiżjoni differenti fi żmien xahar.

Artikolu 22

Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet tal-liġijiet nazzjonali ġġustifikati fuq il-baži tal-protezzjoni tas-saħħa u l-hajja tal-bniedem, annimali jew pjanti jew għall-protezzjoni tal-proprietà industrijali u kummerċjali.

⁽¹⁾ ĠU Nru 125, 11.7.1966, p. 2289/66.

Artikolu 23

L-Istati Membri għandhom, mhux aktar tard mill-1 ta' Lulju 1968, iġibu fis-seħh il-liġijiet, regolamenti jew disposizzjonijiet amministrattivi meħtieġa għall-konformità mad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 14 (1) u, mhux aktar tard mill-1 ta' Lulju 1969, dawk meħtieġa biex jikkonformaw mad-disposizzjonijiet l-oħra ta' din id-Direttiva u ta' l-Annessi li jinsabu magħha. Għandhom javżaw minnufih b'dan lill-Kummissjoni.

Artikolu 24

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussel, l-14 ta' Ġunju 1996.

Għall-Kunsill
Il-President
P. WERNER

ANNEX I

Kondizzjonijiet għaċ-ċertifikazzjoni tal-uċuħ tar-raba'

1. L-uċuħ tar-raba' għandu jkollhom identità suffiċjenti u purità tal-varjeta'.
2. Għandu jkun hemm ta' l-anqas spezzjoni waħda fuq il-post qabel kull ħsad taż-żerriegħa.
3. Il-kamp għandu jkun hekk ikkoltivat u l-wiċċ tar-raba' għandu jkun f'dak l-istadju ta' żvilupp li jkun jippermetti li l-identità u l-purità tal-varjeta' tkun tista' tiġi vverifikata b'mod adegwat.
4. Il-kamp m'għandux ikollu qabel ħsad ta' xorta li tkun inkompatibbli mal-produzzjoni taż-żerriegħa ta' l-ispeċi u l-varjeta' tal-wiċċ tar-raba'.
5. Għall-ispeċi inkroċjati d-distanzi minimi għall-uċuħ tar-raba' minn uċuħ ta' raba' l-viċinanza ta' varjetajiet oħra ta' l-istess speċi, mill-uċuħ tar-raba' ta' l-istess varjeta' li juru deġenerazzjoni li tidher u mill-uċuħ ta' speċi relatati li tista' tirriżulta f'pollinazzjoni barranija mhux mixtieqa għandhom ikunu:

Żerriegħa maħsuba għall-moltiplikazzjoni	Għelieqi ta' moltiplikazzjoni	
	Sa żewġ ettari	Aktar minn 2 ettari
(a) Żerriegħa maħsuba għall-moltiplikazzjoni	200m	100m
(b) Żerriegħa maħsuba għall-produzzjoni ta'pjanti ta' l-ghalf	100m	50m

Dawn id-distanzi jistgħu jiġu injorati jekk ikun hemm biżżejjed protezzjoni minn kull tniġġiż barrani ta' pollinazzjoni mhux mixtieq.

ANNEX II

Kondizzjonijiet li għandhom jiġu eżawriti miż-żerriegħa

I. ŻERRIEĠHA ĊERTIFIKATA

1. Iz-żerriegħa għandha jkollha identità suffiċjenti u purità tal-varjeta.
2. Mard li jnaqqas l-utilità taż-żerriegħa għandu jkun ta' l-anqas livell possibbli.
3. Iz-żerriegħa għandha wkoll tkun tikkonforma ma' dan li ġej:

A. Standards:

Speċi	Purità	Kontenut	Ġerminazzjoni
(a) Gramineae			
Agrostis alba	90	1	80
Agrostis al spec	90	1	75
Alopecurus pratensis L.	75	1.5	70
Arrhenatherum elatius (L.) J. and C. Presl.	90	1	80
Dactylis glomerata L.	90	1	80
Festuca arundinacea Schreb.	95	1	80
Festuca ovina L.	85	1	75
Festuca pratensis Huds.	95	1	80
Festuca rubra L.	90	1	75
Lolium multiflorum spec. italicum	96	1	75
Lolium al. spec.	96	1	80
Phleum pratense L.	95	0.5	80
Poa spec.	85	1	75
Trisetum flavescens (L) Pal. Beauv.	75	1	75

Speċi	Purità analitika minima	Kontenut massimu ta' żerriegħa ta' haxix hażin (% skond il-piż)	Ġerminazzjoni minima (% ta' żerriegħa pura)	Kontenut massimu ta' żerriegħa iebša (% ta' żerriegħa pura)
b) Leguminosae				
Lotus corniculatus L.	95	0.8	75	40
lupini spec.	98	0.1	80	20
Medicago lupulina L.	97	0.8	80	20
Medicago sativa L.	97	0.5	80	40
Medicago varia Martyn	97	0.5	80	40
Onobrychis sativa L.	95	1.5	75	20
Pisum arvense L.	97	0.1	80	-
Trifolium hybridum L.	97	0.5	80	20
Trifolium incarnatum L.	97	0.5	80	20
Trifolium pratense L.	97	0.5	80	20
Trifolium repens var. giganteum	97	0.5	80	40
Trifolium repens L.	97	0.8	80	20
Vicia faba	97	0.1	85	20
Vicia al. spec.	97	0.5	85	20

B. Noti

- (a) Sal-kwantità massima indikata, iż-żerriegħa iebes preżenti għandha titqies bhala żerriegħa kapaci għall-germinazzjoni.
- (b) Kull żerriegħa friska u b'saħħitha li ma tiġġerminax wara trattament minn qabel għandha titqies bhala żerriegħa li tkun iġġerminat.
- (c) Iż-żerriegħa għandha tkun hielsa minn *Avena fatua* u *Cuscuta*; madankollu, żerriegħa wahda ta' *Avena fatua* jew *Cuscuta* f'kampjun ta' 100 gramma m'għandhiex titqies bhala impurità jekk kull tieni kampjun ta' 200 gramma jkun hieles minn *Avena fatua* u *Cuscuta*.
- (d) Il-persentaġġ skond il-piż ta' żerriegħa *Alopecurus myosuroides* m'għandux jeċċedi 0.73.
- (e) Il-persentaġġ skond il-piż ta' żerriegħa ta' pjanti ohra kultivati m'għandux jeċċedi 1; fil-każ ta' kull speċi *Poa*, 1 % taż-żerriegħa ta' speċi ohra ta' *Poa* m'għandux jitqies bhala impurità.

C. Kondizzjonijiet speċjali għall-Lupinus spec.:

- (a) Il-persentaġġ skond in-numru ta' żerriegħa ta' kulur iehor m'għandux jeċċedi 1.
- (b) Il-persentaġġ skond in-numru ta' żerriegħa qarsa fil-varjetajiet ta' lupin helu m'għandux jeċċedi:
  - 3 għal żerriegħa ċċertifikata ta' l-ewwel ġenerazzjoni wara ż-żerriegħa bażika;
  - 3 għal żerriegħa ċċertifikata ta' ġenerazzjonijiet sussegwenti wara ż-żerriegħa bażika;

II. ŻERRIEGĦA BAŻIKA

Bla hsara għad-disposizzjonijiet supplimentari ta' hawn taht, il-kondizzjonijiet stabbiliti fis-Sezzjoni I ta' dan l-Anness għandhom jgħoddu għaž-żerriegħa bażika:

1. Il-persentaġġ skond il-piż ta' żerriegħa ta' pjanti ohra m'għandux jeċċedi 0.2, li tiegħu la l-persentaġġ ta' żerriegħa ta' pjanti ohra kultivati lanqas il-persentaġġ ta' żerriegħa ta' haxix hażin m'għandu jeċċedi 0.1.
2. In-numru ta' żerriegħa ta' *Alopecurus myosuroides* m'għandux jeċċedi l-5 f'kampjun ta' 25 gramma.
3. *Lupinus spec.*: il-persentaġġ skond in-numru ta' żerriegħa qarsa fil-varjetajiet ta' lupin helu m'għandux jeċċedi 1.

III. ŻERRIEGĦA KUMMERĊJALI

Bla hsara għad-disposizzjonijiet supplimentari ta' hawn taht, il-kondizzjonijiet imnizżla fil-paragrafi 2 u 3 tas-Sezzjoni I ta' dan l-Anness għandhom jgħoddu għaž-żerriegħa kummerċjali:

1. (a) Il-persentaġġ skond il-piż ta' żerriegħa ta' pjanti ohra kultivati m'għandux jeċċedi 3.
2. Fil-każ ta' l-ispeċi *Poa*, 3 % ta' żerriegħa ta' speċi *Poa* ohra, m'għandux jitqies bhala impurità.
3. Fil-każ ta' speċi *Vicia*, kull total ta' 6 %, taż-żerriegħa ta' *Vicia pannonica*, *Vicia villosa* u speċi ohra kultivati relatati m'għandux jitqies bhala kull impurità.
4. *Lupinus spec.*
  - (a) In-numru ta' żerriegħa ta' kulur iehor m'għandux jeċċedi 2 %.
  - (b) In-numru ta' żerriegħa qarsa flupin helu m'għandux jeċċedi 5 %:

ANNEX III

	Piż massimu ta' kull lott	Piż minimu ta' kull kampjun
1. Żerriegħa ta' kull daqs ta' mhux anqas minn dak ta' habba qamh	500g gramma	Żerriegħa ta' daqs iżgħar minn dak ta' habba qamh
2. 20 tunellata metrika	10 tunellati metriċi	300g gramma

ANNEX IV

Tikketta

A. Tagħrif meħtieġ

(a) Għal żerriegħa bażika u żerriegħa ċċertifikata:

1. "Żerriegħa ċċertifikata skond ir-regoli tal-Komunità Ekonomika Ewropea"
2. Awtorità ta' ċertifikazzjoni u Stat Membru
3. Numru ta' referenza tal-lott
4. Speċi
5. Varjetà
6. Kategorija
7. Pajjiż ta' produzzjoni
8. Piż nett jew gross dikjarat
9. Għal żerriegħa ċċertifikata tat-tieni generazzjoni u generazzjonijiet sussegwenti wara ż-żerriegħa bażika: numru ta' generazzjonijiet wara ż-żerriegħa bażika

(b) Għal żerriegħa kummerċjali:

1. "Żerriegħa kummerċjali (mhux iċċertifikata fir-rigward tal-varjetà)"
2. Awtorità li teżamina u Stat Membru
3. Numru ta' referenza tal-lott
4. Speċi ⁽¹⁾
5. Reġjun ta' produzzjoni
6. Piż nett jew gross dikjarat

(c) Għal taħlit ta' żerriegħa:

1. "Taħlit ta' żerriegħa għal ....."
(użu maħsub)
2. Awtorità responsabbli għall-issigħill u Stat Membru
3. Numru ta' referenza tal-lott
4. Speċi, kategorija, varjetà, pajjiż ta' produzzjoni jew, fil-każ ta' żerriegħa kummerċjali, reġjun ta' produzzjoni u proporzjon skond il-piż ta' kull wieħed mill-komponenti
5. Piż nett u gross dikjarat

B. Dimensjonijiet minimi

110 mm × 67 mm

⁽¹⁾ Fil-każ ta' lupini, għandu jiġi dikjarat jekk il-lupin in kwistjoni hux qares jew helu.